

Cuprins

Cuvânt-înainte	XIII
Abrevieri.....	XV
Capitolul I. Organizarea statală a puterii.....	1
Secțiunea 1. Noțiunea de putere și trăsăturile puterii de stat.....	1
§1. Relația popor – stat.....	1
§2. Relația stat – putere de stat – puteri politice.....	1
§3. Noțiunea de putere.....	2
Secțiunea a 2-a. Separația puterilor în stat	9
Secțiunea a 3-a. Organizarea puterii statale în Constituția României din 1991	11
Bibliografie	20
Capitolul II. Puterea discreționară și abuzul de putere în activitatea instituțiilor statului.....	21
Secțiunea 1. Scurte considerații privind conceptele de „legalitate” și „legitimitate”	21
Secțiunea a 2-a. Puterea discreționară și excesul de putere.....	22
Secțiunea a 3-a. Principiul proporționalității, criteriu de delimitare a puterii discreționare de excesul de putere.....	25
Secțiunea a 4-a. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice emise cu exces de putere.....	29
Bibliografie	32
Capitolul III. Aplicarea principiului constituțional al proporționalității la organizarea statală.....	33
Secțiunea 1. Bazele filosofice ale principiului proporționalității. Contribuții ale doctrinei juridice române.....	33
§1. Considerații generale despre proporționalitate ca principiu al dreptului	33
§2. Concepții filosofice și juridice care implică principiul proporționalității.....	34
§3. Bazele teoretice ale proporționalității reflectate în doctrina juridică română	41
§4. Principiul proporționalității în dispoziții normative din Constituția României.....	48
Secțiunea a 2-a. Principiul proporționalității și organizarea statală a puterii	57
§1. Separația și echilibrul puterilor în stat, analizate din perspectiva principiului proporționalității	57

§2. Reflectarea principiului proporționalității în sistemul instituțional al puterii în România	60
Secțiunea a 3-a. Sistemul electoral al reprezentării proporționale	63
Secțiunea a 4-a. Aplicarea principiului proporționalității la structura, organizarea și funcționarea Parlamentului României	66
§1. Stabilirea numărului deputaților și senatorilor.....	66
§2. Principiul proporționalității aplicat la organizarea internă a Parlamentului	67
Bibliografie	69
Capitolul IV. Teoria generală a statului.....	72
Secțiunea 1. Elemente definitorii ale statului.....	72
Secțiunea a 2-a. Funcțiile statului	74
Secțiunea a 3-a. Elementele statului.....	75
§1. Populația	75
§2. Teritoriul.....	76
§3. Suveranitatea	78
Secțiunea a 4-a. Structura de stat	78
Secțiunea a 5-a. Forma de guvernământ	80
§1. Monarhia.....	80
§2. Republica.....	81
Secțiunea a 6-a. Aspecte constituționale privind forma de guvernământ și instituția Șefului de stat în România	84
Bibliografie	90
Capitolul V. Caracterele și atributele statului român	92
Secțiunea 1. Caracterele statului român	92
§1. Stat național.....	93
§2. Caracterul unitar	93
§3. Stat indivizibil	94
§4. Stat suveran și independent	94
§5. Forma de guvernământ	96
§6. Teritoriul și organizarea administrativă a României.....	96
Secțiunea a 2-a. Atributele statului român	98
§1. Stat de drept.....	98
§2. Condițiile statului de drept	100
§3. Stat social.....	101
§4. Stat pluralist.....	102
§5. Stat democratic	103
Bibliografie	104
Capitolul VI. Partidele politice	105
Secțiunea 1. Conceptul de partid politic. Trăsăturile și funcțiile partidelor politice	105
Secțiunea a 2-a. Sistemul partidist	108

§1. Sistemul partidului unic.....	108
§2. Sistemul bipartidist.....	108
§3. Pluripartidismul.....	109
§4. Structura internă a partidelor politice.....	109
§5. Baza socială a partidelor politice.....	109
Secțiunea a 3-a. Reglementări juridice privind partidele politice în România.....	110
Bibliografie.....	113
Capitolul VII. Sistemul electoral.....	114
Secțiunea 1. Sfera drepturilor electorale.....	114
Secțiunea a 2-a. Scrutinul electoral.....	117
Secțiunea a 3-a. Procedura desfășurării alegerilor în România.....	118
Bibliografie.....	123
Capitolul VIII. Noțiuni de Drept parlamentar.....	124
Secțiunea 1. Noțiunea de instituție parlamentară.....	124
Secțiunea a 2-a. Organizarea Parlamentului României.....	126
§1. Grupurile parlamentare.....	127
§2. Birourile și comitetele.....	128
§3. Președintele Camerei.....	128
§4. Vicepreședinții Camerelor.....	129
§5. Secretarii Camerelor.....	129
§6. Chestorii.....	129
§7. Comisiile parlamentare.....	130
Secțiunea a 3-a. Statutul juridic al parlamentarilor.....	132
§1. Natura juridică a mandatului parlamentar.....	132
§2. Durata mandatului parlamentar.....	133
§3. Protecția mandatului parlamentar.....	134
§4. Drepturile și îndatoririle parlamentarilor.....	136
Secțiunea a 4-a. Funcționarea Parlamentului.....	137
Secțiunea a 5-a. Funcțiile Parlamentului.....	140
Secțiunea a 6-a. Funcția legislativă.....	142
Secțiunea a 7-a. Controlul parlamentar.....	143
§1. Forme și mijloace de control parlamentar.....	144
§2. Moțiunea de cenzură.....	146
§3. Controlul exercitat prin rezolvarea petițiilor.....	147
Secțiunea a 8-a. Alte funcții ale Parlamentului.....	147
§1. Exercițarea împuternicirilor de conducere statală.....	147
§2. Alegerea, formarea, avizarea formării, numirea sau revocarea unor autorități statale.....	147
§3. Conducerea în politica externă.....	148
§4. Atribuțiile Parlamentului privind organizarea internă și funcționarea sa.....	148
§5. Funcția de informare.....	149

Secțiunea a 9-a. Actele Parlamentului.....	150
Secțiunea a 10-a. Procedura legislativă comună	152
Secțiunea a 11-a. Proceduri legislative complementare	157
Secțiunea a 12-a. Proceduri legislative speciale.....	158
§1. Procedura de urgență	158
§2. Procedura de revizuire a Constituției României	158
§3. Legile organice	159
§4. Legile financiare.....	159
§5. Legile de ratificare a tratatelor internaționale.....	160
§6. Delegarea legislativă.....	145
Secțiunea a 13-a. Regulamentele și hotărârile Parlamentului	161
§1. Regulamentele	161
§2. Hotărârea parlamentară.....	162
§3. Moțiunile	162
Bibliografie	162
Capitolul IX. Puterea executivă.....	164
Secțiunea 1. Considerații generale. Raportul dintre legislativ și executiv	164
Secțiunea a 2-a. Instituția Șefului de stat. Considerații generale	168
Secțiunea a 3-a. Instituția Președintelui României.....	174
§1. Atribuțiile Președintelui României	175
§2. Actele Președintelui României	179
§3. Răspunderea Președintelui României	179
Secțiunea a 4-a. Guvernul României.....	180
Secțiunea a 5-a. Aspecte constituționale privind practica asumării răspunderii Guvernului și a emiterii ordonanțelor de urgență	185
Secțiunea a 6-a. Celelalte organe ale administrației publice, centrale și locale. Principiile constituționale de organizare și funcționare ale administrației publice locale	188
§1. Autoritățile administrative centrale autonome.....	189
§2. Curtea de Conturi.....	190
§3. Administrația publică locală.....	191
§4. Instituția Prefectului	193
Secțiunea a 7-a. Instituția Avocatului Poporului.....	193
§1. Desemnarea în funcție a Avocatului Poporului	195
§2. Sesizarea Avocatului Poporului.....	196
§3. Atribuțiile Avocatului Poporului	196
§4. Exercițarea atribuțiilor și soluționarea cererilor	197
§5. Actele Avocatului Poporului	198
§6. Răspunderea Avocatului Poporului	199
Bibliografie	199
Capitolul X. Puterea judecătorească.....	200
Secțiunea 1. Considerații generale	200
Secțiunea a 2-a. Principiile constituționale de organizare și funcționare a instituțiilor puterii judecătorești.....	201

§1. Principiul legalității	201
§2. Justiția este unică și egală pentru toți.	202
§3. Principiul publicității dezbaterilor	202
§4. Existența căilor de atac împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță.....	202
§5. Dreptul la apărare	202
§6. Prezumția de nevinovăție.....	202
§7. Folosirea limbii oficiale și a limbii materne în justiție	203
§8. Principiul independenței judecătorului	203
§9. Autoritatea judecătorească.....	203
Bibliografie	204
Capitolul XI. Justiția constituțională.....	205
Secțiunea 1. Noțiunea, trăsăturile și rolul justiției constituționale	205
Secțiunea a 2-a. Controlul de constituționalitate al legilor	206
§1. Apariția și dezvoltarea istorică	207
§2. Cauzele apariției și evoluției istorice ale controlului de constituționalitate al legilor.....	211
§3. Funcțiile controlului de constituționalitate al legilor	213
§4. Obiectul controlului de constituționalitate.....	215
§5. Clasificarea controlului de constituționalitate al legilor	216
Secțiunea a 3-a. Competența instanțelor judecătorești de a cenzura actele juridice neconstituționale	220
Secțiunea a 4-a. Curtea Constituțională a României	224
§1. Organizarea Curții Constituționale	227
§2. Reguli procedurale generale specifice activității Curții Constituționale	228
§3. Atribuțiile Curții Constituționale.....	230
§4. Analiza exercitării unor atribuții ale Curții Constituționale	231
§5. Actele Curții Constituționale și efectele lor.....	240
Secțiunea a 5-a. Aspecte teoretice și de jurisprudență privind constituționalitatea recursului în interesul legii.....	242
§1. Regimul juridic al recursului în interesul legii și al deciziilor pronunțate	242
§2. Controlul constituționalității deciziilor pronunțate în procedura recursului în interesul legii.....	248
§3. Garantarea supremației Constituției prin controlul judecătoresc.....	252
Bibliografie	254
Capitolul XII. Reglementări constituționale privind integrarea euro-atlantică.....	256
Secțiunea 1. Considerații generale privind Uniunea Europeană și integrarea euroatlantică.....	256
Secțiunea a 2-a. Raportul dintre dreptul intern și dreptul Uniunii Europene	258
§1. Obligația instanțelor naționale de a interpreta dreptul intern în conformitate cu dreptul Uniunii Europene	260

§2. Raportul dintre dreptul Uniunii Europene și normele constituționale	262
Bibliografie	266

Capitolul XIII. Principii constituționale aplicabile organizării activității economice și financiare.....	267
Bibliografie	268